

JAARVERSLAG

2012

COMMISSIE VOOR NUCLEAIRE
VOORZIENINGEN

De advies- en controlecommissie over de voorzieningen
aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en
voor het beheer van bestraalde splijtstoffen

Verantwoordelijke uitgever:

de heer Luc Dufresne, voorzitter

Secretariaat:

Federale Overheidsdienst Economie,
K.M.O., Middenstand en Energie
Koning Albert II – laan 16
1000 Brussel

Wettelijk depot:

D/2013/2295/61

JAARVERSLAG

2012

COMMISSIE VOOR NUCLEAIRE
VOORZIENINGEN

De advies- en controlecommissie over de voorzieningen
aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en
voor het beheer van bestraalde splijtstoffen

Inhoudsopgave

1. Oprichting en samenstelling van de Commissie voor nucleaire voorzieningen	7
1.1. Oprichting	7
1.2. Samenstelling	7
2. Opdrachten	9
3. Wettelijke aspecten	11
3.1. Wettelijke aspecten van het jaarverslag	11
3.2. Andere wettelijke aspecten	11
4. Activiteiten	13
4.1. Vergaderingen	13
4.2. Opvolging adviezen	14
5. Financiële aspecten	17
5.1. Financiële aspecten van de Commissie voor nucleaire voorzieningen	17
5.2. Evolutie van de voorzieningen	18
6. Eindbeschouwing	19

1. Oprichting en samenstelling van de Commissie voor nucleaire voorzieningen

1.1. Oprichting

De wet van 11 april 2003 betreffende de voorzieningen aangelegd voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van splijtstoffen bestraald in deze centrales, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 15 juli 2003 en gewijzigd bij de wet van 25 april 2007, richt bij artikel 3 een Commissie voor nucleaire voorzieningen op. Vóór deze wetswijziging werd deze Commissie Opgvolgingscomité genoemd. De Commissie voor nucleaire voorzieningen heeft een advies- en controlebevoegdheid over de aanleg en het beheer van de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van de bestraalde splijtstoffen.

1.2. Samenstelling

De Commissie voor nucleaire voorzieningen is samengesteld uit negen leden, zes personen die de Belgische Staat vertegenwoordigen en drie personen die de kernprovisievenootschap, Synatom, vertegenwoordigen. De leden die de Belgische Staat vertegenwoordigen, hun respectieve plaatsvervangers en de raadgevende leden worden benoemd door de koning bij een in Ministerraad overlegd besluit. De leden die Synatom vertegenwoordigen en hun plaatsvervangers worden per brief aangeduid.

De samenstelling werd, sinds het eerste koninklijk besluit van 16 februari 2004 tot benoeming van de leden van de Commissie voor nucleaire voorzieningen, verschillende keren aangepast. In tegenstelling tot in 2010 en 2011, waar het niet mogelijk was om nieuwe leden te benoemen omwille van een regering in lopende zaken, werd er in 2012 wel een koninklijk besluit genomen om nieuwe leden aan te duiden en een nieuwe voorzitter te benoemen. Door het koninklijk besluit van 17 mei 2012 kwam er een einde aan de moeilijke situatie waarin de Commissie zich bevond en waarbij het soms onmogelijk was geldig te vergaderen door een gebrek aan benoemde leden. De nieuwe voorzitter is de heer L. Dufresne, secretaris van de Nationale Bank van België.

De volgende personen maakten in 2012 deel uit van de Commissie voor nucleaire voorzieningen:

NAAM	ORGANISATIE
Effectieve leden	
De heer J.-P. Arnoldi ¹	Administrateur-generaal van de Thesaurie
De heer M. Monbaliu ²	Administrateur-generaal van de Thesaurie
De heer F. Possemiers	Voorzitter van het directiecomité van de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Mevrouw M. Lievens ³	Afdelingshoofd bij de Nationale Bank van België
De heer A. Boon	Voorzitter van de Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole
De heer L. Coene ⁴	Vicegouverneur van de Nationale Bank van België
De heer L. Dufresne ⁵	Secretaris van de Nationale Bank van België
Mevrouw M.-P. Fauconnier	Directeur-generaal van de Algemene Directie Energie
De heer R. Leclère	Afgevaardigd bestuurder van Synatom
De heer R.-O. Leyssens	Bestuurder van Synatom
De heer C. De Groof	Directeur-generaal Strategie en Duurzame Ontwikkeling van Electrabel
Plaatsvervangende leden	
De heer J. Deboutte	Directeur bij het Agentschap van de Schuld
De heer K. Locquet	Hoofdadviseur bij de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
De heer G. De Smet	Directeur-generaal Macro budgettaire dienst bij de Federale Overheidsdienst Budget en Beheerscontrole
Mevrouw M. Lievens ⁶	Afdelingshoofd bij de Nationale Bank van België
Mevrouw C. Swartenbroekx ⁷	Inspecteur-generaal bij de Nationale Bank van België
De heer Th. Van Rentergem	Adviseur - generaal van de Algemene Directie Energie
De heer G. Cornelissen	Financieel Directeur van Synatom
De heer J. Van Vyve	Bestuurder van Synatom
De heer A. Sarens	Directeur Belgische Netparticipaties bij Electrabel
Raadgevende leden	
De heer W. De Roovere	Directeur-generaal van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle
De heer J.-P. Minon	Directeur-generaal van de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen
Afgevaardigden	
De heer J. Michiels	Expert bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle
Mevrouw B. Roger	Directie attaché bij de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen

¹ Tot aan het in werking treden van het KB van 17 mei 2012, gepubliceerd in het BS op 24 mei 2012.

² Vanaf het in werking treden van het KB van 17 mei 2012, gepubliceerd in het BS op 24 mei 2012.

³ Vanaf het in werking treden van het KB van 17 mei 2012, gepubliceerd in het BS op 24 mei 2012.

⁴ Tot aan het in werking treden van het KB van 17 mei 2012, gepubliceerd in het BS op 24 mei 2012.

⁵ Vanaf het in werking treden van het KB van 17 mei 2012, gepubliceerd in het BS op 24 mei 2012.

⁶ Tot aan het in werking treden van het KB van 17 mei 2012, gepubliceerd in het BS op 24 mei 2012.

⁷ Vanaf het in werking treden van het KB van 17 mei 2012, gepubliceerd in het BS op 24 mei 2012.

2. Opdrachten

De wet van 11 april 2003, gewijzigd bij wet van 25 april 2007, bepaalt in zijn artikel 5 de opdrachten van de Commissie voor nucleaire voorzieningen:

De Commissie voor nucleaire voorzieningen geeft advies, op eigen initiatief of op verzoek van de bevoegde overheden, over:

- de methoden voor het aanleggen van provisies voor de ontmanteling en het beheer van bestraalde splijtstoffen, en evalueert periodiek de geschiktheid van deze methoden;
- het herzien van het maximale percentage van de fondsen die de tegenwaarde vormen van de desbetreffende provisies die de kernprovisievennootschap kan lenen aan kernexploitanten;
- de categorieën van activa waarin de kernprovisievennootschap het deel van deze fondsen, dat zij niet mag lenen aan kernexploitanten, investeert, alsook de voorwaarden waartegen deze investeringen worden uitgevoerd.

De Commissie voor nucleaire voorzieningen controleert:

- de gegevens die de kernprovisievennootschap ter beschikking stelt omtrent de toereikendheid van de provisies;
- de correcte toepassing van de methoden voor het aanleggen van provisies voor de ontmanteling en het beheer van bestraalde splijtstoffen;
- de voorwaarden tegen welke de kernprovisievennootschap deze fondsen leent aan kernexploitanten, alsook de voorwaarden waartegen deze investeringen worden uitgevoerd;
- de politiek van de kernexploitanten op het gebied van voorrechten en hypotheek;
- de voorwaarden van de leningen die eventueel worden toegekend door de kernprovisievennootschap;
- de beschikbaarheid van de tegenwaarde van het bedrag van de in vorig punt bedoelde leningen, met inbegrip van de eventuele zekerheden die door degenen die deze leningen hebben ontvangen, werden gesteld.

De Commissie voor nucleaire voorzieningen heeft in 2005 per brief bepaald dat de nodige gegevens om deze controletaak te kunnen uitvoeren (in uitvoering van artikel 7, § 1, eerste gedachtestreepje) haar uiterlijk moeten worden overgemaakt op hetzelfde moment als het versturen van de uitnodiging voor de jaarlijkse algemene vergadering. De nodige gegevens werden tijdens het jaar 2012 door de kernprovisievennootschap aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen verstuurd op 29 mei 2012.

3. Wettelijke aspecten

3.1. Wettelijke aspecten van het jaarverslag

Het artikel 8, § 1 van de wet van 11 april 2003 bepaalt dat de Commissie voor nucleaire voorzieningen elk jaar een verslag van haar activiteiten voorlegt aan de minister die de Energie in zijn bevoegdheid heeft. De minister maakt dit verslag over aan de federale wetgevende Kamers en hij ziet er op toe dat het verslag op passende wijze wordt bekendgemaakt.

Dit verslag wordt voorgelegd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen voor 1 oktober van het jaar dat volgt op het betrokken jaar en bevat de staat van haar werkingskosten.

Het artikel 8, § 2 van de wet van 11 april 2003 bepaalt dat, de leden en het personeel van het secretariaat van de Commissie voor nucleaire voorzieningen gebonden zijn door het beroepsgeheim en dat zij de vertrouwelijke gegevens, die hun ter kennis zijn gekomen op grond van hun functie bij de Commissie voor nucleaire voorzieningen, aan niemand mogen bekendmaken. Het jaarverslag bevat dan ook geen vertrouwelijke informatie.

3.2. Andere wettelijke aspecten

Het koninklijk besluit dat de modaliteiten en de werkingskosten van de Commissie voor nucleaire voorzieningen bepaalt, werd aan de nieuwe voogdijoverheid overgemaakt.

De wet van 11 april 2003 wordt op het eind van elk jaar gewijzigd door de wet diverse bepalingen om het de Belgische Staat mogelijk te maken in het kader van de openbare dienstverlening een repartitiebijdrage te vragen aan de kernexploitanten. Op 8 januari 2012 werd door de wet houdende diverse bepalingen de repartitiebijdrage van 250 miljoen euro voor 2011 ingevoerd. Op 27 december 2012 werd eveneens een wetwijziging doorgevoerd, door de wet tot wijziging van de wet van 11 april 2003, waarbij de repartitiebijdrage wordt opgesplitst in een basisrepartitiebijdrage van 250 miljoen euro en een aanvullende repartitiebijdrage van 350 miljoen euro voor het jaar 2012. De kernprovisievennootschap moet deze bedragen voorschieten en de individuele bijdragen terugvorderen van de kernexploitanten of gelijkgestelden.

4. Activiteiten

4.1. Vergaderingen

In 2012 heeft de Commissie voor nucleaire voorzieningen 7 maal vergaderd.

Datum	Opmerking
29 februari 2012	Vergadering – geen quorum – geen beslissingen
5 maart 2012	Vergadering – geen quorum – geen beslissingen
15 maart 2012	Twee vergaderingen
2 juli 2012	Vergadering
20 september 2012	Vergadering
21 november 2012	Vergadering

Zoals werd aangegeven in het jaarverslag 2011 werd begin 2012 vastgesteld dat tijdens de laatste vergadering van 2011 (14 december) de Commissie voor nucleaire voorzieningen niet geldig was samengesteld. Tegen de beslissing genomen tijdens deze vergadering werd door NIRAS beroep aangetekend bij de Raad van State. Zoals eveneens aangegeven in punt 1.2 van dit verslag heeft de onvolledige samenstelling nog gevolgen gehad voor de vergaderingen van 2012. Tijdens de eerste twee vergaderingen werd het quorum niet bereikt. Op de eerste geldige vergadering werden de agenda's van de vorige vergaderingen hernomen. Tevens werden, om juridische onzekerheid uit te sluiten, bepaalde beslissingen en verslagen van voordien herbevestigd.

De volgende punten werden besproken tijdens de vergaderingen:

- de samenstelling van de Commissie en de gevolgen voor de rechtsgeldigheid van de vergaderingen;
- de gevolgen van de beslissing van de Commissie van 14 december 2011 en de al dan niet te ondernemen acties;
- de repartitiebijdrage van 250 miljoen euro voor het jaar 2011 die werd betaald door de kernprovisievennootschap aan de Belgische Staat;
- de driemaandelijke bespreking van de ratio D/D+E van Electrabel en het attest van de bedrijfsrevisor;

- de studies in het kader van het advies van de Commissie van 22 november 2010 evenals het eensluidend advies van NIRAS, zie punt 4.2;
- de lening van Synatom aan ORES;
- het juridisch advies over de bevoegdheden van Synatom, NIRAS en de Commissie;
- de jaarlijkse informatie van de kernprovisievennootschap;
- de financiële informatie van Electrabel;
- de historiek van de deelneming van Synatom in Powertech Uranium Corp.;
- de historiek van de leningen en de investeringen;
- de lening van Synatom aan Sibelga;
- het jaarverslag 2011.

De controletaken van de Commissie voor nucleaire voorzieningen werden op een permanente wijze vervuld op basis van de ter beschikking gestelde of gevraagde informatie.

4.2. Opvolging adviezen

Tijdens de driejaarlijkse herziening van 2010 heeft de Commissie, na het inwinnen van het eensluidend advies van NIRAS, een advies uitgebracht waarin zij gedeeltelijk akkoord ging met de methodologie en de berekeningen van de voorzieningen zoals ze waren voorgesteld in het rapport Synatom 2010. De Commissie volgde de besluiten van het eensluidend advies van NIRAS maar had in haar advies van 22 november 2010 wel voorzien dat er binnen het jaar twee bijkomende studies moesten komen over een aantal aspecten en dat in functie van de resultaten hiervan nog aanpassingen konden gebeuren. Het secretariaat heeft de studies eind 2011 ontvangen en heeft deze besproken tijdens de vergadering van de Commissie van 14 december 2011.

Na deze vergadering zijn er twee problemen gerezen, met name de Commissie die niet in aantal was op het moment van de vergadering en de noodzaak om al dan niet een nieuw eensluidend advies van NIRAS te vragen. NIRAS heeft begin 2012 beslist beroep aan te tekenen bij de Raad van State tegen de beslissing van de Commissie van 14 december 2011.

De Commissie heeft zelf beslist de vergadering van 14 december 2011 als niet bestaande te verklaren en te hernemen in de eerstvolgende vergadering.

Tijdens de tweede vergadering van 15 maart 2012 zijn deze bijkomende studies dan opnieuw besproken. Alle partijen hebben hun standpunten toegelicht. Gezien er door deze studies nieuwe elementen werden aangebracht heeft de Commissie toen besloten een nieuw eensluitend advies te vragen aan NIRAS.

Op 2 juli 2012 volgde een tweede bespreking van de studies evenals een bespreking van het eensluitend advies van NIRAS. NIRAS besluit hierin dat zij zowel voor het beheer van de bestraalde splijtstoffen als voor de ontmanteling van de kerncentrales bij hun advies van 2010 blijven.

De Commissie besloot de discussie voort te zetten op een volgende vergadering na het inwinnen van een juridisch advies over de bevoegdheidsafbakening.

Na het afwegen van alle ontvangen standpunten en adviezen besloot de Commissie op 20 september 2012 om, gezien het juridisch advies, de onzekere situatie, de mogelijke impact van de onzekerheden voortvloeiend uit de stress tests en de eventuele verlenging van de levensduur van Tihange 1, de oorspronkelijke voorzieningen ongewijzigd te laten.

5. Financiële aspecten

5.1. Financiële aspecten van de Commissie voor nucleaire voorzieningen

Het artikel 9 van de wet van 11 april 2003 bepaalt dat de werkingskosten, de kosten van de adviezen en de studies gevraagd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen, ten laste zijn van de kernprovisievennootschap. Deze laatste rekent ze door aan de kernexploitanten en aan gelijkgestelde vennootschappen naar verhouding van hun aandeel in de industriële productie van elektriciteit door splijting van kernbrandstoffen.

Het koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 10 van de wet van 11 april 2003 werd door de regering van lopende zaken niet meer aangenomen. De praktische werking van de Commissie is daardoor nog steeds niet vastgelegd. Het koninklijk besluit is ondertussen opnieuw naar de voogdijoverheid verstuurd. De financiële weerslag van de werking van de Commissie voor nucleaire voorzieningen kan dus nog niet worden weergegeven.

Het koninklijk besluit van 1 mei 2006, ter uitvoering van artikel 9 van de wet van 11 april 2003, legt het maximaal bedrag van de jaarlijkse werkingskosten van de Commissie en van de kosten van externe adviezen, vast op vijfhonderdduizend euro per jaar. De wetswijziging van 25 april 2007 heeft echter bepaald dat het maximaal bedrag jaarlijks, bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, moet worden bepaald. Dit kan pas na de aanneming en publicatie van het koninklijk besluit over de werkingsmodaliteiten.

De kosten voor de eensluidende adviezen van NIRAS alsook de zitpenningen zijn door het ontbreken van het koninklijk besluit over de werkingsmodaliteiten nog niet afgerekend. Wel werden de administratieve kosten van het vast secretariaat, onder de vorm van het salaris van een administratief assistent voor 2012, ten laste gelegd van de kernprovisievennootschap.

5.2. Evolutie van de voorzieningen

Tabel. Voorzieningen 2003-2012

(afgerond in miljoen euro)

	31.12.2003	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007
Ontmanteling	990	1.379	1.448	1.521	1.742
Bestraalde Spleijstoffen	2.606	2.655	2.855	3.012	3.163
TOTAAL	3.596	4.034	4.303	4.533	4.905
	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
Ontmanteling	1.829	1.920	2.231	2.343	2.460
Bestraalde Spleijstoffen	3.399	3.654	3.923	4.204	4.471
TOTAAL	5.228	5.574	6.154	6.547	6.931

6. Eindbeschouwing

2012 was een zeer bewogen jaar voor de Commissie nucleaire voorzieningen. De Commissie had tot het aannemen van een nieuw koninklijk besluit tot benoeming van de leden moeite om geldig te kunnen vergaderen. Het huishoudelijk reglement voorziet immers dat hiervoor een minimum aantal van zeven op negen leden vereist is. Door de pensionering van een lid en het wegvallen van de CBFA als lid van de Commissie was dit zeer moeilijk haalbaar. Als gevolg hiervan werd eveneens een op 14 december 2011 door de Commissie genomen beslissing op 5 juli 2012 nietig verklaard door de Raad van State.

Tevens is de bevoegdheidsafbakening tussen de Commissie, NIRAS en de kernprovisie-vennootschap een discussiepunt gebleken.

Door het ontbreken van de aanneming van het koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 10 van de wet van 11 april 2003 beschikt de Commissie nog steeds niet over eigen werkingsmiddelen. Hierdoor kunnen de facturen voor de gevraagde adviezen niet betaald worden.

De Commissie verwacht in 2013 dat er een verduidelijking van het reglementair kader komt door een eventuele wetswijziging en/of door een aantal beslissingen die de regering kan of moet nemen omwille van de omzetting van de Europese richtlijn 2011/70 (zoals bv. een principebeslissing over de berging van het B&C-afval of het innemen van een standpunt over opwerking van bestraalde splijtstoffen). Op die manier kunnen bestaande onzekerheden verminderd worden en kan de Commissie haar taken beter uitvoeren.

